

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIĘRDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLVI

Kraków, poniedziałek, 27 marca 1939

Nr 86

Wielka mowa Mussoliniego

Rzym, 26. III. (PAT). Mussolini wygłosił dziś przemówienie do członków dawnych oddziałów bojowych organizacji faszystowskiej, którzy w liczbie kilkudziesięciu tysięcy przybyli do Rzymu.

Patrzając na was — oświadczył Mussolini — staję mi przed oczyma często dramatyczne, a zawsze niezapomniane chwile, które przeżyliśmy razem. Przy tym sztandarze poległo tysiące naszych towarzyszy broni w walce bohaterskiej na ulicach i placach miast Italii, na ziemiach Afryki i Hiszpanii. Bojownicy faszystów gotowi są w każdej chwili chwycić za broń. — Faszyci mówią tym wszystkim, którzy są spóźnieni, że

rewolucja faszystowska
zaledwie się rozpoczęła

jeżeli chodzi o zagadnienia społeczne i obyczajowe.

Bilans dwudziestolecia faszystów jest olbrzymi, to co zrobiliśmy ma przetrwać i przetrwa wieki. Nie chcę porównywać Włoch z roku 1919, narodu rozczarowanego, niespokojnego, zdeorganizowanego, z Włochami roku 1939, narodem zwartym, zdyscyplinowanym, twórczym, walecznym i imperialnym. Warto jednak przypomnieć ile razy triumfowała fala demo-plutokratycznego kłamstwa, ile razy rozgłaszano, że wojska włoskie zostały rozproszone jak stado owiec, ile razy przepowiadano nieuchronne załamanie się Włoch faszystowskich, z powodu utraty krwi w Afryce, a jeszcze więcej w Hiszpanii. Ileż razy mówiono, że dla Włoch niezbędna jest natychmiastowa pożyczka, naturalnie angielska. — W rzeczywistości, dziś w epoce radia, Włochy faszystowskie są tak samo mało znane, jak gdyby chodziło o jakiś najbardziej oddalony i zapomniany kąt świata. To, czego dokonaliśmy ma doniosłe znaczenie, lecz jeszcze ważniejsze jest to, czego dokonamy. A zrobimy to, ponieważ wasz entuzjazm i ofiarność są niewyczerpane.

Zgromadzenie wasze odbywa się w poważnej chwili życia Europy.

Nie poddajemy się

i nie poddamy psychozie wojennej,

na którą składają się histeria i strach. Kurs naszej żeglugi jest wytknięty, a zasady nasze są jasne. Hasło pokoju jest trochę zużyte i ma dźwięk fałszywej monety, i chociaż jest ogólnie rzeczą znaną, iż uważalibyśmy wieczny pokój za katastrofę cywilizacji ludzkiej — to jednak sądzimy, że potrzebny jest długi okres pokoju, aby zabezpieczyć rozwój cywilizacji świata. Jakkolwiek niedawno czyniono nam pewne awanse, nie poważymy żadnej inicjatywy dopóki nasze poświęcone prawa nie zostaną uznane.

Próby obalenia i rozbicia osi Rzym—Berlin są dziecinne,

Oś Rzym — Berlin

jest spotkaniem dwóch rewolucyj, które uznają wyraźnie swą sprzeczność ze wszystkimi innymi koncepcjami cywilizacji współczesnej.

Oświadczam wam, że gdy „wielkie demokracje“ gorzko opłakują przedwczesny i mało zaszczytny koniec tego, co było ich najdroższym tworem — fakt ten jest już sam przez się dostatecznym powodem, byśmy się nie przyłączali do ich mniej lub więcej szczerego płaczu. Oto jest siła osi i warunek jej trwałości, ale ponieważ w każdym działaniu tkwi zawsze czynnik powierzchownych uczuć, które niekiedy odsuwają na bok rozsądek, oświadczam wam jaknajdobitniej, że to co się stało w Europie środkowej, stać się musiało!

Jest rzeczą oczywistą, że jeżeli naród, który rozporządza wielką liczbą ludzi i olbrzymimi zasobami broni, nie jest zdolny do jakiegokolwiek czynu — świadczy to, że naród ten zasłużył na los, który go spotkał.

W przemówieniu, które wygłosiłem w Genewie, wspominałem o barykadzie, dzielącej Włochy od Francji, którą można uważać obecnie za zburzoną. W ciągu najbliższych dni, a być może nawet w ciągu najbliższych godzin, wspaniała piechota Hiszpanii narodowej zada ostatni cios, i ten Madryt, który — zdaniem lewicy — miał być grobem faszystów, stanie się grobem komunizmu.

Pragniemy, by cały świat wiedział, co następuje:

Nota włoska z dnia 17 września 1938 r. wyłuszczyła problemy, istniejące między Włochami a Francją, przy czym zagadnienia kolonialne zostały jasno postawione. Zagadnienia te dają się ująć krótko:

Tunis, Dżibuti, Kanał Suezki.

Rząd francuski ma całkowitą swobodę uchylecia się nawet od dyskusji nad tymi zagadnieniami. Wówczas jednak nie będzie mógł się uskarżać, że przedział, dzielący obecnie Francję i Włochy, tak się pogłębi, że wyrównanie go stanie się zadaniem bardzo ciężkim.

Morze Śródziemne

pod względem geograficznym, historycznym, politycznym i wojskowym stanowi dla Włoch obszar życiowy. Gdy mówimy Morze Śródziemne, włączamy do niego, oczywiście, także tę zatokę, która się nazywa Adriatykiem i w której interesy włoskie są przeważające, ale nie wyłącznie z uwagi na Słowian. I właśnie dlatego od dwóch lat panuje tam pokój.

Trzeba się zbroić.

Hasło brzmi: Zwiększajmy liczbę dział, okrętów i samolotów. Zwiększajmy za wszelką cenę. Tylko ten, kto jest silny, jest kochany przez przyjaciół i wzbudza obawę wrogów. Z kart historii na fali wieków i pokoleń rozlega się głos: biada bezbronny.

P. min. Beck i p. Mackiewicz

Wilno, 26. III. „Kurier Wileński“ notuje pogłoskę, iż p. min. Beck na wiadomość o aresztowaniu p. Mackiewicza zwrócił się do „odnośnych władz“ z interwencją, te zaś miały mu jakoby odpowiedzieć, że aresztowanie Mackiewicza nie dotyczy jego wystąpień w sprawie polityki zagranicznej, ale — wewnętrznej... Czy to prawda, nie wiadomo.

P. P. Kiernik i Bagiński w Warszawie

Warszawa, 26. III. (tel. wł.). Wczoraj w godzinach wieczornych przybyli do Warszawy b. posłowie: Dr Kiernik i Bagiński. Witos czeka w Pradze na paszport polski.

Zgon śp. K. Wierczaka

W piątek wiecz. zmarł nagle w Warszawie śp. K. Wierczak. Szedł na posiedzenie zarządu głównego Stronnictwa Narodowego. Na rogu ul. Marszałkowskiej i Al. Jerozolimskiej rozległy się alarmy, obwieszczające nalot lotniczy. Idący przyspieszył kroku, by w terminie dojść do lokalu Stronnictwa przy Al. Jerozolimskiej pod nr 17. W biurze poczuł się śp. Wierczak niedobrze. Wezwano lekarzy, ale zabiegi te okazały się niestety bezowocne. — Zmarły był do niedawna sekretarzem gener. Stron. Narodowego.

—:oOo:—

Sytuacja na granicy słowacko-węgierskiej

Bratysława, 26. III. (PAT). Ogłoszony wczoraj komunikat Minist. Obrony Narodowej stwierdza, że na całym froncie panuje spokój. Doszło tylko do drobnych utarczek. Na granicach na północ od Koszyc Węgrzy obsadzają granicę. W piątek w nocy nastąpiło zawieszenie broni, a wojska węgierskie i słowackie pozostają na swych stanowiskach do czasu powzięcia decyzji przez oba rządy. W południe sytuacja we wschodniej Słowacji była bez zmian. Węgrzy zajmują gminy: Prislóp, Roztoky, Wyszna, Rybnica, Jasenów i Nowa Rybnica.

Budapeszt, 26. III. (PAT). Urzędowo komunikują: Rząd słowacki wyraził zgodę na powołanie komisji słowacko-węgierskiej, celem ustalenia granicy słowacko-karpatoruskiej. Delegacja słowacka, w której skład wchodzi podsekretarz stanu M. S. Z. Zyrskovec, gen. Viest, poseł do parlamentu Hasik i podsekretarz stanu Granatier ma przybyć w poniedziałek do Budapesztu.

Niemcy proponują podział Belgii

Londyn, 26. III. „Manchester Guardian“ doniósł wczoraj, że p. v. Ribbentrop miał oświadczyć delegatowi p. min. Bonneta, że Francja powinna odstąpić Włochom Niceę, a za to mogłaby zrekompensować się zaborem wallońskiej części Belgii, gdy flamandzka przypadłaby Niemcom.

Bruksela, 26. III. Wiadomość „Manchester Guardian“ o istniejącym rzekomo planie podziału Belgii wywołała falę oburzenia na Niemcy. Flamandzkie pisma oświadczały, że jedności i całości Belgii, Flandrii będą bronić aż do śmierci.

Pius XII o akcji Katolickiej

KAP: Ks. Nuncjusz Cortesi nadesłał do Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej w Poznaniu podziękowanie za wydany przezeń album pamiątkowy w hołdzie Piusowi XI, przy czym m. in. pisał:

„Niewątpliwie nie uszło Waszej uwagi, że Pius XII w swym pierwszym orędziu do świata wspominał osobno o Stowarzyszeniach Akcji Katolickiej: jest więc On spadkobiercą wielkiego Papieża Akcji Katolickiej nie tylko w jego najwyższym urzędzie i wielkiej mądrości, ale również w jego osobliwej pieczy nad tą opatrnościową formą apostołstwa świeckiego w A. K.“

Słowacja politycznie i gospodarczo uzależniona od Niemiec

Berlin, 26. III. (PAT). W czasie ostatniego pobytu ministrów Durczansky'ego i Tuka w Berlinie, omawiano również słowackie zagadnienia gospodarcze i polityczne. Unia celna i monetarna między Rzeszą a Słowacją nie jest przewidziana, natomiast Niemcy służyć będą Słowacji czynem i radą przy odbudowie jej gospodarstwa i systemu monetarnego.

W dalszym ciągu zawarto i podpisano umowę rozrachunkową, celem załatwienia płatności między obu państwami. Rząd niemiecki przyrzekł również

ułatwienie eksportu słowackiego do Rzeszy. Dostawy te będą dopuszczone w rozmiarach, których sobie życzy rząd słowacki. Przeprowadzono również rozmowy na temat załatwienia płatności między protektoratem Czech i Moraw a Słowacją. Celem ułatwienia przystosowania się do nowych warunków, utrzymany będzie do czasu wydania nowych zarządzeń, wolno-cłowy obrót towarowy między niemiecko-sudeckim obszarem i protektoratem Czech i Moraw z jednej strony a Słowacją z drugiej.

